

Een leven lang leren

beleidsplan 2021/2024

SAMENVATTING

Bijgesloten treft u het beleidsplan aan van Bibliocenter voor de periode 2021 – 2024. Met de titel 'Een Leven Lang Leren'. Het is een omvangrijk stuk geworden waarmee we zo gedetailleerd mogelijk onze aanpak voor de komende jaren willen uiteenzetten. Om de leesbaarheid te vergroten hebben we de belangrijkste onderwerpen voor u samengevat en op een rijtje gezet.

Met ons bibliotheekwerk bieden we mensen een "plek" om zichzelf een leven lang te ontwikkelen. Een plek waar we onze kennis en informatie delen, waar we mensen helpen bij het verbeteren van hun taal- en digitale vaardigheden en waar we hen stimuleren in hun persoonlijke ontwikkeling. En, natuurlijk kunnen ze zich bij ons nog steeds laten verrassen door de mooiste collectie verhalen. Concreet zorgen we ervoor dat ze anderen kunnen ontmoeten en aan diverse cursussen, taallessen en leuke activiteiten kunnen deelnemen. Al sinds 2011 werken we bij Bibliocenter aan dit model van openbaar bibliotheekwerk.

Deze jaren geleden ingezette koers wordt consequent voortgezet, maar wel met aansluiting op de belangrijkste ontwikkelingen. Dit beleidsplan houdt geen drastische koerswijziging in. Dat is ook niet nodig of wenselijk, want Bibliocenter is al een wendbare, toekomstgerichte organisatie die goed bibliotheekwerk verzorgt. Wel legt dit beleidsplan een aantal nieuwe accenten, die voortkomen uit de veranderende wereld om ons heen en uit de ervaringen die we de afgelopen jaren hebben opgedaan. We willen onze doelgroepen nog beter bedienen, ons aanbod afstemmen en in de juiste vorm per gemeente aanbieden. Bovendien wordt waar mogelijk het digitale aanbod van de bieb geïntensiveerd.

Onze alom bekende missie blijft, net als de vorige beleidsperiode, ook de komende vier jaar: **Het creëren van waarde door het samenbrengen van de lokale gemeenschap met de wereld van kennis en lezen.**

Onder de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) zijn vijf bibliotheekfuncties gehandhaafd. *Dit zijn het ter beschikking stellen van kennis en informatie, het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie, het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur, het organiseren van ontmoeting en debat, en het laten kennismaken met kunst en cultuur.*

Voorheen werkte Bibliocenter met drie programmalijnen:

- Taal- en mediavaardigheden ondersteunen Formeel leren
- Taal- en mediavaardigheden ondersteunen Non formeel en Informeel Leren
- Third place voor Persoonlijke Ontwikkeling

Bovenstaande programma's blijven we doen en steeds verder verbeteren. Bovendien is vanuit de eerste evaluatie van deze Wsob in februari 2020 een Bibliotheekconvenant gesloten, en brengen we ons programma meer in lijn met wat er in dit landelijke convenant staat.

In het bibliotheekconvenant ligt de focus op **drie thema's**:

- **Participatie in informatiesamenleving**: Digitale inclusie en digitaal burgerschap
- **Leven lang ontwikkelen**: Basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid
- **Geletterde samenleving**: Bevorderen geletterdheid en leesplezier

De komende jaren vormen deze drie thema's de basis voor de invulling van onze programmalijnen (zie bladzijde hiernaast).

Met deze programmalijnen en de daarbij horende activiteiten bieden we ondersteuning bij het ontwikkelen van kennis en vaardigheden op taal en inspiratie voor persoonlijke ontwikkeling. Onze drie programmalijnen worden aangeboden aan alle inwoners in onze vier gemeenten. Elke gemeente heeft een eigen focus op bepaalde doelgroepen of leeftijdscategorieën.

We werken voor het realiseren van onze doelen steeds meer samen met diverse organisaties. Niet alleen met het onderwijs maar ook met welzijnsorganisaties, culturele instellingen of met de provincie en gemeenten worden activiteiten en projecten opgestart en geïmplementeerd. Hierdoor dragen veel medewerkers, vrijwilligers, partners, beleidsambtenaren, bestuurders en andere relaties bij aan het tot stand komen van ons bibliotheekwerk. Wij zijn ervan overtuigd dat we op deze manier onze bibliotheek van, voor en met de gemeenschap kunnen blijven vormgeven en ook in de toekomst zoveel mogelijk waarde realiseren voor de lokale samenleving.

*Ad Kuijpers
Directeur Bestuurder a.i.*

PARTICIPATIE IN DE INFORMATIE SAMENLEVING - (DIGI) TAALVAARDIGE INWONERS

Bibliocenter is de plek waar mensen worden toegerust of verrijkt op het gebied van lezen, taal en digitaal. De medewerkers verzorgen dit niet alleen in de bibliotheken, maar ook op andere plekken zoals scholen, buurt-huizen, activiteitencentra en zelfs bij mensen thuis.

Hierbij zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Uitbreiding van ons digitaal lesaanbod. Enerzijds via eigen producties en in samenwerking met andere organisaties zoals Erfgoedhuis, Cubiss en de Brainport bibliotheken. En anderzijds willen we steeds meer met digitale programma's ondersteuning bieden om basisvaardigheden van mensen te vergroten bij taal (NT1 en NT2), digitaal, e-overheid, werk & inkomen, gezondheid en inburgering. Zowel inhoudelijk als de wijze waarop deze inhoud wordt aangeboden.
- Jaarlijks willen we door het organiseren van 300 activiteiten minimaal 2.000 personen laten deelnemen aan digitaal/blended leeractiviteiten op het gebied van taal/lezen/mediavaardigheden, Digisterker, Klik en Tik en Seniorweb.

LEVEN LANG ONTWIKKELEN - COMMUNITY: VERBINDEN OP INTERESSES

De bibliotheek is een veilige, stimulerende leeromgeving waar mensen terecht kunnen voor het ontwikkelen van hun vaardigheden en talenten. Hiermee kunnen zij succesvol (blijven) deelnemen aan de samenleving en gaan nieuwe werelden voor hen open.

Hierbij zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Verzorgen van een programmering van wekelijkse activiteiten / workshops in het kader van de Inloopschool in alle vier de gemeenten.
- Faciliteren en begeleiden van mantelzorgers en werkzoekenden.
- Workshops Positieve Gezondheid. In samenwerking met partners worden workshops aangeboden over gezondheid. Er is aandacht voor zowel fysieke als mentale gezondheid.
- Ter ondersteuning van 'een leven lang ontwikkelen (leren)' worden cursussen voor basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling via de Koninklijke Bibliotheek ingekocht.
- In alle gemeenten waar Bibliocenter actief is, willen we jaarlijks minimaal 100 leeractiviteiten gaan aanbieden.
- Leeractiviteiten worden gewaardeerd met gemiddeld 7,5.
- Jaarlijks willen we 1.500 personen laten deelnemen aan non- en informeel leeractiviteiten.

GELETTERDE SAMENLEVING - LEESPLEZIER-TAAL: LEZEN, SPREKEN, SCHRIJVEN

Bibliocenter maakt een breed aanbod van informatie (fysiek en digitaal) voor iedereen toegankelijk en beschikbaar. Bibliocenter helpt bij het vinden van de juiste, betrouwbare informatie en zet de informatiebronnen in om mensen te verrassen en te inspireren.

Hierbij zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Uiterlijk in 2024 willen we met 100% van de voorschoolse instellingen en basisscholen binnen onze gemeenten samenwerken.
- In deze beleidsperiode willen we jaarlijks 700 activiteiten op scholen organiseren met een bereik van 15.000 leerlingen.
- Op 10-15 leesconsulentscholen heeft de bibliotheek haar adviesrol gepakt. We willen dat de school met minimaal een rapportcijfer van 8 tevreden is.
- Eind 2024 is minstens 20% van de inwoners van het werkgebied lid van de bibliotheek.
- Bibliocenter wil jaarlijks minimaal 800.000 uitleningen realiseren.
- Jaarlijks willen we minimaal 8.000 personen deel laten nemen aan non- en informele taalactiviteiten.
- In alle gemeenten waar Bibliocenter actief is, willen we minimaal 100 leeractiviteiten aanbieden. Met een waardering van gemiddeld 7,5.

Maar wat is een bibliotheek eigenlijk?

bi·bli·o·theek (de; v; meervoud: bibliotheken)

1 boekenverzameling

2 instelling die boeken uitleent: de openbare bibliotheek

3 Maar nog veel meer dan dit!

Inhoudsopgave

1.	Vooraf	3
2.	Inleiding	5
3.	Missie en visie	11
4.	Ontwikkelingen	15
5.	Programmalijnen	17
6.	Lokale programmering	25
7.	ICT	31
8.	Organisatievorm & HRM	35
9.	De mensen	37
10.	Marketing	39
11.	Gebouwen en externe dienstverlening	41
12.	Financiën	43
13.	Kwaliteitszorg	45
14.	Governance	47

Bijlage 1: Doelstellingen plus toelichting

VOORAF

Bibliocenter in de 21e eeuw

WAAR KOMEN WE VANDAAN?

'Verheffing van het volk'. Dat was honderd jaar geleden de reden voor het ontstaan van de openbare bibliotheek. Kennis, informatie en literatuur moesten voor iedereen beschikbaar zijn. De idealen blijven actueel, maar de context en de gebruikte termen veranderen. Bijdragen aan de **digitale inclusie** en **digitaal burgerschap**, het bevorderen van **geletterdheid** en **leesplezier** en het versterken van **basisvaardigheden** en blijvende **inzetbaarheid** zijn voor Bibliocenter een belangrijke maatschappelijke opdracht.

WAAR STAAN WE NU?

De bibliotheek blijft haar functie in de maatschappij vervullen. De kennis- en informatiefunctie vinden we nog steeds van belang; die neemt eerder toe dan af. Zo heeft de bibliotheek zich ontwikkeld van een statisch instituut – met het boek als belangrijkste middel – tot een netwerkorganisatie die in de samenleving als een spin in het web fungeert. Leesbevordering staat nog altijd hoog in het vaandel. Vandaar dat we blijven sturen op het vergroten van leesplezier. We besteden ook veel aandacht aan digitale vaardigheden. Daarnaast werken we intensief samen met maatschappelijke partners in cultuur, onderwijs en welzijn. Onder de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) blijven de volgende vijf bibliotheekfuncties gehandhaafd: **het ter beschikking stellen van kennis en informatie, het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie, het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur, het organiseren van ontmoeting en debat, en het laten kennismaken met kunst en cultuur.**

We bieden mensen een plek om zichzelf een leven lang te ontwikkelen. Natuurlijk kunnen ze zich bij ons nog steeds laten verrassen door de mooiste collectie verhalen. Een plek waar we onze kennis en informatie delen, waar we mensen helpen bij het verbeteren van hun taal- en digitale vaardigheden en

waar we hen stimuleren in hun persoonlijke ontwikkeling. Concreet zorgen we ervoor dat ze anderen kunnen ontmoeten en aan diverse cursussen, taallessen en leuke activiteiten kunnen deelnemen. Al sinds 2011 werken we bij Bibliocenter aan dit model van openbaar bibliotheekwerk.

WAAR WILLEN WE NAARTOE?

De behoefte van de klant – particulieren, instellingen en overheid – verandert echter snel. Het aantal mensen dat laaggeletterd is, neemt toe. Eenzaamheid groeit. Meer dan ooit zien wij het als onze taak om mensen hun weg én hun plek te helpen vinden in de samenleving. We streven naar een samenleving waarin ieder mens meedoet en zich kan ontwikkelen tot wie hij wil zijn. Bibliocenter zet in op de functies leren, lezen en informeren en sluit daarbij aan op ontwikkelingen in het sociaal domein. De functies cultuur en ontmoeting worden uitgevoerd in de context van lezen, leren en informeren. Nieuwe vormen van dienstverlening worden daarbij ontwikkeld en toegepast, in samenwerking met maatschappelijke partners.

Dit beleidsplan beschrijft de koers van Bibliocenter voor de periode 2021-2024. De koers die is ingezet en de komende jaren wordt voortgezet. Het houdt geen drastische koerswijziging in. Dat is ook niet nodig of wenselijk, want Bibliocenter is al een wendbare, toekomstgerichte organisatie die goed bibliotheekwerk verzorgt. Wel legt dit beleidsplan een aantal nieuwe accenten, die voortkomen uit de veranderende wereld om ons heen en uit de ervaringen die we de afgelopen jaren hebben opgedaan. We willen onze doelgroepen nog beter bedienen, ons aanbod afstemmen en in de juiste vorm per gemeente aanbieden.

INLEIDING

onze relaties, trends en ontwikkelingen

Vele medewerkers, vrijwilligers, partners, beleidsambtenaren, bestuurders en andere relaties dragen bij aan het tot stand komen van bibliotheekwerk van Bibliocenter.

Wij zijn ervan overtuigd dat we op deze manier onze bibliotheek van, voor en met de gemeenschap kunnen blijven vormgeven en ook in de toekomst zoveel mogelijk waarde realiseren voor de lokale samenleving. Bibliocenter staat ten dienste van de samenleving en speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen. Consumententrends, digitale ontwikkelingen, sociale en economische vraagstukken, de gebruikers en hun vragen en gedrag raken ons werk. Daarnaast hebben ontwikkelingen bij gemeenten, provincie en Rijksoverheid invloed op de relatie met Bibliocenter.

RELATIE MET ONZE KLANTEN

Bibliocenter is van, door en voor iedereen. Hoe meer een organisatie VAN een gemeenschap is, hoe meer mensen zich daardoor gerepresenteerd voelen. Hoe meer het programma DOOR de gemeenschap wordt gemaakt, hoe meer mensen zich betrokken voelen. En hoe meer het programma VOOR de gemeenschap is, hoe meer mensen willen meedoen. Dit gedachtegoed is de basis voor co-creatie en participatie.

De bibliotheek heeft ingeschreven leners, die op regelmatige basis betalen, deelnemers aan activiteiten en een groeiende groep zakelijke klanten, zoals het onderwijs. We zien al jaren een verschuiving: de groep volwassen leners neemt af en het aantal deelnemers aan activiteiten neemt toe. Het gebruik vanuit het onderwijs blijft vrij constant. Deze groepen leveren een deel van de baten. Voor Bibliocenter betekent een stijging in klanten niet alleen hogere inkomsten, maar vooral een bevestiging van onze maatschappelijke functie als laagdrempelige voorziening voor velen. En dit is weer relevant voor de houding van onze belangrijke stakeholders en opdrachtgevers: de gemeenten.

RIJKSOVERHEID

De Rijksoverheid is regisseur van het landelijke stelsel. De Koninklijke Bibliotheek (KB) heeft onder de Wsob een regierol binnen het netwerk van openbare bibliotheken gekregen en draagt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van stelseltaken. De prioriteiten voor de lopende beleidsperiode worden gelegd bij het realiseren van de nationale digitale bibliotheek en op versterking van het gehele Nederlandse bibliotheekveld middels (inter)nationale samenwerking, overleg en onderzoek.

BRANCHE

Een regionale bibliotheekorganisatie kan veel, maar lang niet alles op eigen kracht. Bibliocenter is lid van de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB), die de ontwikkeling van de branche stimuleert en gemeenschappelijke projecten en campagnes organiseert. De branche heeft behoefte aan meer samenwerking om het merk en de innovatiekracht van de branche en afzonderlijke bibliotheken te versterken. Bibliocenter is een actief en loyaal lid van de branche. Wij houden ons aan de brancheformules: niveau van dienstverlening, professionaliteit, uniforme digitale informatie, gezamenlijke marketing en promotie, landelijke huisstijl, bibliotheeksystemen, RFID-labels, kwaliteitszorg en certificering, rekeningschema en landelijke bibliotheekkaart.

SAMENWERKINGSVERBAND BRAINPORT

Brainport is een initiatief van 9 bibliotheken om de 'Bibliotheek van de Toekomst' vorm te geven. Doel: De bieb nóg toegankelijker maken, en gebruikers nog meer binden en boeien door beter inspelen op de informatiebehoefte van de inwoners.

COMMUNITY LIBRARIES

Een van de belangrijkste ontwikkelingen in modern bibliotheekwerk is het ontstaan van Community Libraries. Een Community Library is een bibliotheek die mede wordt vormgegeven door een (deel van) de lokale gemeenschap, waarbij het niet alleen draait om collectie, maar ook om de kennis en kunde van de mensen in de gemeenschap. Een belangrijke inspiratiebron voor deze vorm van bibliotheekwerk is het gedachtegoed van David Lankes dat ook bij onze bibliotheek de afgelopen jaren is ingevoerd. De komende beleidsperiode zal dit gedachtegoed verder vorm krijgen en meer en meer op de gehele organisatie een stempel drukken.

SOCIO-DEMOGRAFIE IN ONS WERKGEBIED

Het verzorgingsgebied van Bibliocenter volgt in grote lijnen de gemiddelde trends en cijfers van de provincie. Bij de communities binnen ons gebied zijn nauwelijks grote afwijkingen te zien als we kijken naar bijvoorbeeld leeftijdsopbouw, migratie, laaggeletterdheid, digitale geletterdheid, vergrijzing, gezinssamenstelling, eenzaamheid of schuldenproblematiek. Voor onze projecten en activiteiten moeten we dus inzoomen op de lokale situatie van het vraagstuk. Onze marketeers krijgen komende periode, in samenwerking met andere bibliotheken, de regie over het verzamelen en analyseren van relevante gegevens rond de verschillende gebruikersgroepen.

RELATIE MET GEMEENTEN

De vier gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert en Weert zijn als vertegenwoordigers van de inwoners de opdrachtgevers van de bibliotheek. Dit opdrachtgeverschap kreeg in het najaar van 2017 gestalte in een nieuw meerjarig beleidskader en daarmee samenhangende overeenkomsten, waarin de voorwaarden staan die de gemeenten aan de subsidie verbinden. In 2021 wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld. De bibliotheek is van belang voor de aantrekkingskracht en leefbaarheid van steden en dorpen. Zij is een instelling met een groot bereik en ontvangt daarmee samenhangende subsidie. Gemeenten en Bibliocenter hechten waarde aan een goede formele en informele afstemming en overleg over zaken die voor beide van belang zijn.

Bibliocenter ziet dit als een invulling van maatschappelijk ondernemerschap. Echter, de recente fluctuaties in de hoogte van exploitatiesubsidies maakt dat wij op zoek blijven naar nieuwe stakeholders en financieringsmodellen. In de nieuwe samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat Bibliocenter actief kansen onderzoekt voor samenwerking/schaalvergroting.

Eind 2020 spraken wij met elke gemeente, ambtelijk en/of bestuurlijk, over de onderwerpen die elke specifieke gemeente aan Bibliocenter wil meegeven voor haar nieuwe beleidsplan. Deze gesprekken hebben wisselende inzichten opgeleverd en zullen begin 2021 intensief worden voortgezet en verder worden uitgediept, zowel plenair als apart per gemeente. Wat ons heeft verheugd, is dat elke gemeente aangaf de samenwerkingsovereenkomst met Bibliocenter als professionele bibliotheekorganisatie de komende beleidsperiode wil voortzetten.

Uit de gesprekken met de gemeenten destilleerden wij de volgende hoofdlijnen:

- De grote lijn in beleid wordt herkend en erkend. Het gesprek wordt voortgezet, het plan wordt verfijnd.
- Belang van lokaal maatwerk: verschil in visie per gemeenten m.b.t. bibliotheekwerk. Daardoor is een duidelijk verschil in het aanbod per gemeente. De stip op de horizon wordt in vier verschillende routes bereikt.
- Invulling brede, maatschappelijke, educatieve rol. Structureel bilateraal ambtelijk overleg naast het reeds bestaande plenaire overleg. Vaststellen thema's en prioriteiten gemeenten. Vormgeven en bijsturen van de couleur locale.
- Wensen en mogelijkheden m.b.t. inzetbaarheid activiteiten als BoekStart, taalcafé's, taallessen, Digisterker, Klik & Tik, spreekuren, informatiepunten, bijeenkomsten.
- Organisatie: spreiding, services, personeel.
- Communicatie: hoe kunnen we samen een nog beter verhaal vertellen?
- Actieve rol in cultureel, educatief en maatschappelijk domein met focus op taal en laaggeletterdheid (NT1 + NT2).
- Aandacht voor jeugd van 0 tot 12 jaar (preventief) in nauwe samenwerking met het primair onderwijs en voorschoolse instellingen.

MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS

De bibliotheek is een dienstverlenende organisatie. De medewerkers geven hieraan dagelijks inhoud. Hun betrokkenheid, expertise en samenwerking zijn bepalend voor het succes van de bibliotheek. Bibliocenter wil een werkgever zijn die de geldende regels goed toepast en medewerkers volop kansen biedt zich te ontwikkelen. De cao OB/KE (openbare bibliotheken en kunsteducatie), de arbeidswetgeving (onder andere Arbo) en de Wet op de ondernemingsraden vormen het belangrijkste formele kader voor de relatie tussen werkgever en werknemers. Vrijwilligers zijn eveneens van groot belang om het bibliotheekwerk

van Bibliocenter in de lucht te houden en wel in rollen die aanvullend zijn op die van de medewerkers. Het onderscheid tussen betaald en onbetaald werk in de bibliotheek ligt bij de specifieke vakkennis en vaardigheden van bijvoorbeeld de informatieprofessional of lees-mediaconsulent. Een vrijwilliger kan specifieke kennis en vaardigheden inbrengen die daarop aanvullend zijn, bijvoorbeeld vanuit Seniorweb of als taalmaatje.

ONTWIKKELINGEN EN RELATIE MET MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE PARTNERS

De samenwerking met maatschappelijke en culturele instellingen ontwikkelt zich van collegiale uitwisseling naar partnerschap bij de ontwikkeling en uitvoering van ons aanbod.

WSOB

Onder de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) blijven de in hoofdstuk 1 geformuleerde vijf bibliotheekfuncties gehandhaafd.

De evaluatie van de Wsob in februari 2020 laat zien dat openbare bibliotheken een belangrijke en brede rol in de samenleving vervullen. Zij stimuleren het lezen, bestrijden de laaggeletterdheid, helpen met het aanleren van digitale vaardigheden en met het gebruik van digitale overheidsdiensten. De openbare bibliotheek is de meest bezochte publieke voorziening in Nederland en is er voor iedereen: van jong tot oud, van elk opleidingsniveau en elke achtergrond.

Begin 2020 hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB), de Koninklijke Bibliotheek (KB) en het samenwerkingsverband van provinciale ondersteuningsinstellingen (SPN) afgesproken in een convenant vast te leggen welke bijdrage ieder van deze partijen kan leveren.

Met dit convenant leggen bibliotheken en de drie overheidslagen vast dat zij zich gezamenlijk gaan inzetten voor:

- **Geletterde samenleving**
Bevorderen geletterdheid en leesplezier
- **Participatie in informatiesamenleving**
Digitale inclusie en digitaal burgerschap
- **Leven lang ontwikkelen**
Basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Deze thema's vormen de basis voor onze programmalijnen in hoofdstuk 5.

TRENDS EN RELATIE MET HET ONDERWIJS

Leesvaardigheid onder jongeren staat onder druk. Het percentage Nederlandse jongeren met een taalachterstand is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. N.a.v. het PISA-rapport van 2019 werd daarom het leesoffensief opgestart. Tegelijkertijd wordt beeldtaal steeds belangrijker door het toenemende gebruik van - onder andere - sociale media. Ook de Raad van Cultuur luidt in haar sectoradvies voor de letteren en Bibliotheken de noodklok over de toenemende 'ontlezing' onder kinderen en jongvolwassenen tot 34 jaar. Voor de bibliotheek is leesvaardigheid uiteraard een kernactiviteit. Onze aanpak is dan ook grotendeels gericht op de leesontwikkeling van kinderen. Cruciaal hierin is de samenwerking met de basisscholen in het programma van de 'Bibliotheek op School'. Binnen de Bibliotheek op School (0-12 jaar) ontstaat een doorlopende lijn gericht op het stimuleren van leesvaardigheid, leesplezier en digitale geletterdheid.

Leerkrachten staan voor de uitdaging om kinderen samen met de bibliotheek leesplezier te laten ervaren. Hiervoor is tijd, kennis en een prikkelende leesomgeving van belang. De bibliotheek wordt steeds meer een strategische partner voor scholen en ondersteunt scholen binnen op het gebied van mediawijsheid, informatievaardigheden, basisvaardigheden en algemene kennis: leren, eigen maken, delen, verbinden.

MISSIE EN VISIE

lezen, leren en informeren

De overheid wil Nederland neerzetten als een kennissamenleving waarin de beroepsbevolking langer doorwerkt, zich een leven lang ontwikkelt en relevant blijft voor de arbeidsmarkt. Dit vereist veerkracht en aanpassingsvermogen van mensen om te kunnen meebewegen met de continue ontwikkelingen. Openbare bibliotheken vervullen een belangrijke en brede rol in de samenleving. Zij stimuleren het lezen, bestrijden de laaggeletterdheid, helpen met het aanleren van digitale vaardigheden en met het gebruik van digitale overheidsdiensten.

KERND OEL EN AMBITIE

In het beleidsplan 2016-2019 stonden 'third place' en verbreding van de bibliotheekactiviteiten al voorop. De bibliotheek fungeert als Open Leer Centrum waar formele, non-formele en informele leerprocessen worden ondersteund en waar kennisdeling en uitwisseling van ideeën centraal staan. We geven invulling aan de drie kernfuncties van onze bibliotheken: lezen, leren en informeren. Deze beleidslijn wordt doorgetrokken naar de periode 2021-2024. Een leven lang leren wordt ondersteund door programmering van een digitaal en fysiek aanbod van cursussen, workshops en netwerkbijeenkomsten, ondersteund door een relevante collectie media. De missie van Bibliocenter blijft:

Het creëren van waarde door het samenbrengen van de lokale gemeenschap met de wereld van kennis en lezen.

Het kerndoel voor deze periode is het verder ontwikkelen van een Leven Lang Leren-bibliotheek. Deze bibliotheek draagt bij aan het toerusten van burgers, zodat zij kunnen meedoen in

de moderne kennissamenleving en daar op hun beurt actief aan kunnen bijdragen. De bibliotheek heeft een stimulerende, inspirerende en faciliterende rol. Dat vereist steeds nieuwe experimenten met vormen van dienstverlening en een bibliotheekmodel dat inspeelt op de actuele vraagstukken.

Bibliocenter biedt een relevante publieke voorziening waar inwoners van de regio de mogelijkheden vinden om een leven lang te kunnen leren. De bibliotheek fungeert als Open Leer Centrum waar formele en informele leerprocessen worden ondersteund en waar kennisdeling en uitwisseling van ideeën centraal staan.

Bibliocenter is een ondernemende organisatie waar samen met de inwoners een aanbod van cursussen, workshops, webinars en netwerkbijeenkomsten wordt aangeboden zowel digitaal als fysiek. Dit alles laagdrempelig, aantrekkelijk, gastvrij en aangevuld met een passende collectie media.

Bibliocenter heeft relatief veel ruimte en vrijheid om een eigen strategie uit te zetten. Evengoed is de bibliotheek voor de continuïteit afhankelijk van een goede relatie met de belangrijkste stakeholders: klanten en de gemeentelijke opdrachtgever. Daarnaast hechten wij aan een goede positie in het lokale, provinciale en landelijke netwerk.

DOELGROEPEN EN BASISVAARDIGHEDEN

Bij het uitwerken van haar ambitie besteedt Bibliocenter extra aandacht aan kwetsbare groepen die de aansluiting bij de maatschappelijke ontwikkelingen moeilijker vinden. Het gaat om mensen die zich minder goed redden op het gebied van werk & inkomen, gezondheid, wonen en overheidsinformatie, zowel digitaal als fysiek.

Onvoldoende beheersing van basisvaardigheden als lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden zijn een belemmering om duurzaam te participeren. Mensen

die niet goed kunnen lezen en schrijven vinden moeilijker werk en belanden eerder in uitkeringssituaties. Ze krijgen dan ook eerder te maken met geld-, gezondheids- en opvoedingsproblemen. Velen ervaren praktische hindernissen als ze niet goed met de computer om kunnen gaan. Bij instanties als het UWV moet je je digitaal aanmelden. Bij het openbaar vervoer moet je via de website handelingen rond je OV-chipkaart verrichten. Alle reden dus voor een krachtsinspanning via non-formele educatie.

Alle inwoners in ons verzorgingsgebied beschouwen we als ons publiek. Om hen zo goed mogelijk te bereiken werken we samen met vele partners, zoals culturele instellingen, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties, taalaanbieders, consultatiebureaus en voorschoolse instellingen etc.

We onderscheiden de volgende leeftijdsfasen:

- **0-4 jaar** (baby's, peuters, kleuters en hun ouders): We zetten hiervoor onder andere BoekStart en BoekStartcoaches in. We breiden onze activiteiten uit door slim samen te werken met consultatiebureaus, kinderdagverblijven en voorscholen. We richten ons vooral op de professionals binnen deze organisaties.
- **4-12 jaar** (basisschoolleeftijd): Al van oudsher besteden wij veel tijd en aandacht aan deze leeftijdsgroep. Dit doen we bijvoorbeeld door (voor)lees- en mediawijze activiteiten en via de aanpak 'Bibliotheek op School'.
- **12-18 jaar** (pubers en jongvolwassenen): In de voorgaande beleidsperiode was er voor deze doelgroep niet specifiek aandacht. De komende jaren willen we diensten ontwikkelen specifiek voor deze groep. Een jongerenpanel dat meedenkt, meebeslist en mee organiseert is hierbij het streven. Mogelijk kunnen wij dit opzetten in samenwerking met partners, zoals het lokale jongerenwerk.
- **18-60 jaar** (volwassenen): Met onder andere het programma 'Inloopschool' mikt Bibliocenter op mensen met een opleidingsniveau tot mbo4 en bestaat uit een mix van fysieke activiteiten, ondersteund door een digitale leeromgeving.
- **60+ jaar** (senioren): Via een stevig netwerk bieden we een uitgebreid programma in- en non-formele educatie. Via Informatiepunten Digitale Overheid helpen we mensen die niet willen en/of kunnen even op weg.

De beleidsprioriteiten voor de verschillende doelgroepen worden vertaald naar drie programmalijnen die invulling geven aan de maatschappelijke opdracht van de bibliotheek en ook aansluiten op de collegeprogramma's en beleidskaders van de betrokken gemeenten. De thema's van de programmalijnen zijn:

PARTICIPATIE IN DE INFORMATIE SAMENLEVING (DIGI)TAALVAARDIGE INWONERS

Bibliocenter is een plek waar mensen worden toegerust of verrijkt op het gebied van lezen, taal en digitaal. De medewerkers verzorgen dit niet alleen in de bibliotheken, maar ook op andere plekken zoals scholen, buurthuizen, activiteitencentra en zelfs bij mensen thuis.

LEVEN LANG ONTWIKKELEN COMMUNITY: VERBINDEN OP INTERESSES

De bibliotheek is een veilige, stimulerende leeromgeving waar mensen terecht kunnen voor het ontwikkelen van hun vaardigheden en talenten. Hiermee kunnen zij succesvol (blijven) deelnemen aan de samenleving en gaan nieuwe werelden voor hen open.

GELETTERDE SAMENLEVING LEESPLEZIER-TAAL: LEZEN, SPREKEN, SCHRIJVEN

Bibliocenter maakt een breed aanbod van informatie (fysiek en digitaal) voor iedereen toegankelijk en beschikbaar. Bibliocenter helpt bij het vinden van de juiste, betrouwbare informatie en zet de informatiebronnen in om mensen te verrassen en te inspireren.

Bovenstaande indeling is niet zwart-wit en niet strikt te scheiden. Mensen kunnen vanuit verschillende rollen tot meerdere klantgroepen behoren. Elk programma sluit echter aan bij een specifieke behoefte aan kennis. In het volgende hoofdstuk volgt een beschrijving per programmalijn en maken we de belangrijkste producten en diensten concreet.

ONTWIKKELINGEN

waarin Bibliocenter voor zichzelf een rol ziet

Tegen de achtergrond van de aangehaalde trends & ontwikkelingen ziet Bibliocenter zichzelf in onderstaande rollen:

- Bibliocenter is er voor iedereen met een **leerbehoefte**. Bijvoorbeeld met een non-formeel leeraanbod voor mensen die hun opleidingsniveau en hun kansen op de arbeidsmarkt willen verhogen.
- Bibliocenter **ondersteunt** ook de **formele onderwijs-structuren** voor kinderen, jongeren en volwassenen in de regio.
- De bibliotheek als **Open Leer Centrum** waar formele, informele en non-formele leerprocessen worden ondersteund en waar kennisdeling en uitwisseling van ideeën centraal staan.
- De bibliotheek als **netwerkorganisatie**; gezamenlijke inzet expertise.
- **Nieuwe manieren** van leren. Blended learning (combinaties van offline en online leren), meer aandacht voor de combinatie formeel – non-formeel leren, inzet van digitale middelen (podcasts, online cursussen etc.).
- **Belang van het ontwikkelen** van 21e-eeuwse vaardigheden in zowel formele educatie als non-formele educatie.
- Aandacht voor de toenemende **behoefte** om te **delen** en te **verbinden** in kleine groepjes van gelijkgestemden. Deze trend sluit aan bij het concept 'community library' van David Lankes.
- **Digitalisering** van gegevens, 'big data'. Ontwikkelmogelijkheden samen met Brainport-bibliotheken.
- Een grote groep mensen (ca. 20% van de Nederlandse bevolking) beschikt over onvoldoende taal- en digitale vaardigheden om goed mee te kunnen doen aan de samenleving.
- In onze regio is er een aanzienlijke groep mensen die niet over de **benodigde basisvaardigheden beschikt**. Volgens het rapport Geletterdheid in zicht is in Midden-Limburg het percentage laaggeletterdheid 'alleen taal' 10% en 'taal en rekenen' zelfs 15% van de bevolking van 15 jaar of ouder. In het verlengde van laaggeletterdheid beschikt een groot aantal mensen evenmin

over basisvaardigheden met betrekking tot digitale media, gezondheid en financiën. Dit leidt snel tot een stapeling van problemen.

- **Vergrijzing** is een demografische trend die de komende jaren doorzet. Mensen worden ook steeds ouder. Senioren hebben absoluut en relatief gezien meer tijd te besteden. Hoe zorgen we ervoor dat ze betekenisvol kunnen blijven voor de maatschappij en bijvoorbeeld niet vereenzamen?
- Doorontwikkeling van het plan '**Informatiepunt (digitale overheid)**'.
- Bibliocenter speelt een rol in de **mediaopvoeding** van kinderen en als informele (bij)leerplek voor volwassenen. We stimuleren mensen te blijven leren en hun horizon te verbreden via onze collecties, workshops en programmering. Wie het nodig heeft helpen we graag een stapje op weg met taal of digitaal.
- **Crises** zoals de Covid-19 pandemie en de daaruit volgende economische en maatschappelijke problematiek, resulteren in een gebrek aan financiële middelen bij de overheden, het bedrijfsleven en natuurlijk ook bij particulieren. Veel mensen komen, deels blijvend, buiten het arbeidsproces te staan en moeten hun leven van nieuwe inhoud en betekenis voorzien. Anderen leggen zich toe op het vinden van een baan of het verkrijgen van de daarvoor benodigde kwalificaties en capaciteiten. De crises veroorzaken niet alleen economische schade, maar hebben ook sociale en psychologische gevolgen. Organisaties herijken hun maatschappelijke relevantie en zoeken naar nieuwe legitimatie, nieuwe functies en financieringsmodellen.

De strategische doelen uit deze notitie worden in de komende periode verder uitgewerkt in operationele jaarplannen. De financiële uitwerking wordt gedaan in de vorm van een meerjarenbegroting die echter nog afhankelijk is van de invulling van aangekondigde vastgestelde bezuinigingen.

PROGRAMMALIJNEN

leesplezier, digitale inclusie en een leven lang ontwikkelen

PARTICIPATIE IN DE INFORMATIE SAMENLEVING - (DIGI)TAALVAARDIGE INWONERS

Een kenniseconomie drijft op goed geïnformeerde burgers die zich doorlopend bijscholen. Meekomen in de 21e eeuw vraagt een samenhangend geheel van nieuwe vaardigheden, waaronder digivaardigheid, creativiteit en goede sociale en communicatieve vaardigheden.

Verschuiving van fysieke naar online loketten vermindert toegankelijkheid voor kwetsbare doelgroepen in het regelen van hun huishouden, persoonlijke en overheidszaken. Digitalisering in het dagelijks leven neemt toe. Van zelfscanners in de supermarkt tot apps in het ziekenhuis en virtual reality. In het dagelijks leven komen we steeds meer innovatieve technieken tegen, wat een goede voorlichting en aanpassingsvermogen van gebruikers vraagt.

Om mensen te helpen bij de (verdere) ontwikkeling van 21e eeuwse vaardigheden fungeert de bibliotheek als Open Leer Centrum voor mensen die niet (meer) in een formele leeromgeving verkeren zoals werkzoekenden, mensen die hun taal willen verbeteren en anderen die willen werken aan hun blijvende inzetbaarheid of zich verder willen ontwikkelen.

De Online Bibliotheek, e-books, databanken en e-cursussen worden landelijk verzorgd door de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. De leden van Bibliocenter profiteren via hun lidmaatschap van de digitale diensten die vanuit het nationale bibliotheeknetwerk worden aangeboden. Onze actuele en veelzijdige collectie vormt de schatkamer van onze leden met een rijk aanbod aan titels. Dit zijn niet alleen fysieke boeken, maar ook een groeiend aanbod e-books, tijdschriften, luisterboeken, speelleermaterialen, nieuwe informatieve media zoals oefen-sites en podcasts.

Door thema's te kiezen die aansluiten bij vraagstukken van

verschillende doelgroepen, draagt de bibliotheek succesvol bij aan zelfredzaamheid. Denk aan netwerkbijeenkomsten voor werkzoekenden of mantelzorgers, een Open Inloop Taal of workshops als Klik & Tik en Digisterker. Dit zijn voorbeelden waarop een bezoek aan de bibliotheek de deelname van inwoners aan de maatschappij kan bevorderen. Dit doet Bibliocenter steeds in samenwerking met diverse maatschappelijke partners.

Digitale programma's bieden komende periode meer en meer ondersteuning om basisvaardigheden van mensen te vergroten, bij taal, digitaal, rekenen, e-overheid, werk & inkomen, gezondheid en inburgering.

De bibliotheek als informatiepunt (sociaal, juridisch, financieel, digitaal): Het informatiepunt is een fysieke plek in de bibliotheek waar mensen terecht kunnen voor vragen op het gebied van zaken doen met de overheid, werk & inkomen, zorg en algemene informatievragen. Het is de eerste halte voor informatievragen waar je met Google niet uitkomt en vraagbaak voor knelpunten. Het infopunt wordt onderdeel van het landelijke initiatief Informatiepunt Digitale Overheid.

Opgroeien in een in hoge mate gedigitaliseerde samenleving biedt grote kansen. Denk daarbij aan het snel vinden van informatie, het gemakkelijk kunnen onderhouden van contacten met vrienden en leeftijdsgenoten, en, in het geval van apps en games, het oefenen van probleemoplossende vaardigheden. Het vraagt echter ook om alertheid bij opvoeders en scholen. Mediawijsheid gaat dan ook niet alleen over technische gebruikersvaardigheden. Minstens net zo belangrijk is het om kinderen te ondersteunen om bewuste gebruikers te worden van (sociale) media.

DIGITALE INNOVATIES

Met het aanbieden van zo'n 160 cursussen waarbij alle bibliotheekleden een jaar lang gratis gebruik kunnen maken geven we blended learning echt een impuls. Gekoppeld aan de programmering om dit leren te ondersteunen werken we aan het versterken van digitale vaardigheden.

Via de samenwerking met partijen zoals de Brainport Bibliotheken, Brightlands Smart Service Campus, de Limburgse kennisinstellingen, BISC en SPN werken we aan innovaties zoals een platform voor kennisdeling, een pasloze bibliotheek en digitaal boekadvies maar ook aan een modern systeem om de gebruiker meer op maat relevante informatie te bieden. Met de KB zullen o.a. onderzoeken opgestart worden om de (lokale) catalogus uit te breiden met o.a. podcasts, eigen beeldmateriaal, e-learnings. De kennisuitwisseling zal bovendien niet alleen vanuit de bibliotheek en haar netwerk naar de gebruikers moeten zijn maar ook tussen gebruikers onderling.

Naast programmering zijn goede (digitale) leer- en studiefaciliteiten van belang om de third place-functie te vervullen. De bibliotheek is een fijne plek om te verblijven, te studeren, te werken, te lezen en je verder te ontwikkelen en biedt werk- en studieplekken en digitale tools voor flexwerkers, ZZP'ers, scholieren en studenten.

Tot op heden heeft de programmering zich vooral geconcentreerd op de hoofdvestiging. In de komende beleidsperiode biedt Bibliocenter ook passende programmering aan op andere locaties, daarbij samenwerkend met partnerinstellingen en burgerinitiatieven en in aansluiting op de gemeentelijke opdracht.

DOELSTELLINGEN

- **Uitbreiding van ons digitaal lesaanbod.** Enerzijds via eigen producties en samenwerking met andere organisaties als Erfgoedhuis, Cubiss en de Brainport bibliotheken. Deze spelen een belangrijke rol. En anderzijds met diverse digitale programma's bieden we ondersteuning om basisvaardigheden van mensen te vergroten bij taal (NT1 en NT2), digitaal, e-overheid, werk & inkomen, gezondheid en inburgering. Zowel inhoudelijk als de wijze waarop de inhoud wordt aangeboden.
- Jaarlijks willen we door het organiseren van **300 activiteiten minimaal 2.000 personen laten deelnemen aan** digitaal/blended leeractiviteiten op het gebied van taal/lezen/mediavaardigheden, Digisterker, Klik en Tik en Seniorweb.

LEVEN LANG ONTWIKKELEN - COMMUNITY: VERBINDEN OP INTERESSES

Het programma 'Leven lang ontwikkelen' is erop gericht mensen te ondersteunen in het bijleren van vaardigheden, zodat ze aangesloten blijven op onze snel veranderende maatschappij. We werken hiervoor nauw samen met onze partners binnen zorg en welzijn. De activiteiten sluiten aan op concrete situaties en vinden plaats in de laagdrempelige setting van de bibliotheek of op locatie. De bibliotheek wil het informatiepunt zijn voor iedereen die niet direct de juiste informatie kan vinden. Dit biedt mensen een eenvoudig alternatief als ze even vastlopen in de informatiestroom. De kracht hiervan is tevens dat de bibliotheek niet als formele hulpverlener wordt ervaren. De belangrijkste uitdaging van het programma 'Leven lang ontwikkelen/leren' ligt met name in het bereiken van de doelgroep. We realiseren dit via een signaleringsnetwerk van professionele partners en campagnes gericht op het sociale netwerk rond bijvoorbeeld laaggeletterden. Bibliocenter richt zich hierbij op vaardigheden uit het model van de 'Schijf van vijf':

- Lezen, schrijven, rekenen
- Digitale vaardigheden
- Financiële vaardigheden
- Gezondheidsvaardigheden
- Sociale en juridische vaardigheden

TALENTONTWIKKELING EN VERGROTEN VAN ARBEIDSMOBILITEIT

De bibliotheek is de plek voor iedereen die werkt aan persoonlijke ontwikkeling en het mobiel blijven op de veranderende arbeidsmarkt. Een plek waar je je kunt focussen en het beste uit jezelf haalt. Ontwikkelen van innovatieve manieren om kennis- en expertise van mensen aan elkaar te koppelen, samen met de partnerbibliotheken in zowel de Brabantse als Limburgse regio.

DE INLOOPSCHOOL

De Inloopschool is een laagdrempelige leeromgeving voor mensen met een opleidingsniveau tot mbo4 en bestaat uit een mix van fysieke activiteiten, ondersteund door een digitale leeromgeving. De inloopschool draait om leren in brede zin, met een focus op non-formeel en informeel leren.

Volwassenen kunnen er dingen leren waaraan zij zelf behoefte hebben. Dit is breder dan basisvaardigheden; het kan ook gaan om vak- en computervaardigheden, een vreemde taal en sociale of praktische vaardigheden gericht op maatschappelijke participatie en arbeidsdeelname. De trajecten en cursussen zijn flexibel te starten en stoppen. Deelnemers kunnen ook van elkaar leren: een cursist kan tevens coach zijn van iemand anders. Daarnaast kunnen deelnemers leren met en van vrijwilligers en/of professionals. Leervormen variëren en kunnen combinaties zijn van afstandslernen en fysiek onderwijs: samen, alleen, in een klas, uit een boek, in de praktijk, meelopen met vakmensen, ervaren leren of online.

Gemeenten maken werk van thema's als armoede, inclusiviteit, dementie en eenzaamheid. Deze thema's zijn verbonden met de programmering binnen 'Leven lang ontwikkelen'.

MANTELZORG EN OUDEREN

Het programma van de bibliotheek en het lokale dementienetwerk is gericht op het ondersteunen van mensen met (beginnende) dementie en hun mantelzorgers. Daarnaast speelt de programmering in op vraagstukken rondom het brein (mentaal fit, burn out, plastische brein).

KENNISMAKERS

In onze vestigingen bieden we inwoners, cultureel-maatschappelijke partners en andere initiatiefnemers de mogelijkheid om kennis en informatie op een laagdrempelige manier te delen met andere geïnteresseerden. We sluiten aan bij actuele thema's en ontwikkelingen in de maatschappij. Ook verbinden we nadrukkelijk onze collectie aan de activiteiten. De frequentie is afhankelijk van de initiatieven die zich vanuit een gemeenschap aandienen. We bieden ruimte aan lokale partners voor het opzetten van activiteiten. Dit kan vorm krijgen via spreekuren en workshops.

Ook op het gebied van gezondheidsvaardigheden, financiële zelfredzaamheid en andere maatschappelijke terreinen

worden steeds meer workshops en cursussen aangeboden. We beginnen met het aanbieden van activiteiten in één gemeente, die later uitgerold worden over de vestigingen in de andere gemeenten. Over het algemeen willen we activiteiten aanbieden met een minimum aantal van 12 deelnemers.

DOELSTELLINGEN

- **Verzorgen van een programmering** van wekelijkse activiteiten / workshops in het kader van de Inloopschool in alle vier de gemeenten.
- **Faciliteren en begeleiding** van mantelzorgers en werkzoekenden.
- **Workshops Positieve Gezondheid.** In samenwerking met partners worden workshops aangeboden over gezondheid. Er is aandacht voor zowel fysieke als mentale gezondheid.
- **Ter ondersteuning** van 'een leven lang ontwikkelen (leren)' worden cursussen voor basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling via de Koninklijke Bibliotheek ingekocht.
- In alle gemeenten waar Bibliocenter actief is, willen we jaarlijks minimaal **100 leeractiviteiten** aanbieden.
- Leeractiviteiten worden gewaardeerd met **gemiddeld 7,5**.
- Jaarlijks willen we **1.500 personen** aan non- en informel leeractiviteiten laten deelnemen.

20

GELETERDE SAMENLEVING - LEESPLEZIER-TAAL: LEZEN, SPREKEN, SCHRIJVEN

Lezen vergroot de woordenschat en verbetert de leesvaardigheid. Dit wordt de 'positieve leesspiraal' genoemd. Wie al jong begint met lezen wordt taalvaardiger, gaat lezen leuker vinden en gaat het daarom weer vaker doen. Wie leest, ontwikkelt bovendien empathische vermogens. Het brengt de lezer in een andere denkwereld, een ander gevoelsleven. Daarom stimuleert de bibliotheek het lezen niet alleen als vaardigheid, maar zeker ook ter ontspanning en inspiratie. Het is onze primaire taak om onze lezers te verleiden om te blijven lezen en hierdoor hun horizon te verbreden. Geen overbodige luxe. Wie nieuwsgierig is naar het onbekende, zal zich waarschijnlijke ook opener opstellen in het contact met de ander.

COLLECTIE

Onze boekencollectie zowel fysiek als digitaal, is een actueel en op maat aanbod van boeken, e-books, kranten en tijdschriften, toegesneden op de behoefte en het lezersprofiel van de lokale leden. Door de regionale samenwerking en het landelijk netwerk van de bibliotheek heeft elk lid toegang tot een vrijwel eindeloze collectie van boeken. Onze collectie blijft een belangrijke steunpilaar van onze dienstverlening. De omvang van de collectie verschilt per type bibliotheek. In het collectiebeleid worden onze keuzes verder uiteengezet. We streven naar stabilisering van de uitleencijfers in een tijd van ontleding. Accenten (binnen collectie en programmering) liggen op het versterken van de samenwerking met regionale collega-bibliotheken en het vergroten van het gebruik van de bibliotheek app.

TAALHUIS

Het Taalhuis is een landelijk gekozen naam voor het netwerk van de bibliotheek (Bibliocenter) waar mensen (zowel NT1 als NT2) terecht kunnen voor o.a. taalontwikkeling, digitale vaardigheden, rekenen en mediawijsheid. Het Taalhuis bevat informatie over passende cursussen, het aanbod in de buurt en heeft computers om op te oefenen. Vrijwilligers zijn actief om mensen beter te leren lezen, schrijven en rekenen. Het Taalhuis wordt gevormd door het netwerk van alle partners, die samenwerken om laaggeletterdheid te signaleren, met

mensen in gesprek te gaan en ze aan te melden.

PROGRAMMERING

Met programmering en collecties richten we ons op de 'traditionele kernactiviteit' van de bibliotheek. Het werk van onze bibliotheekmedewerkers is er elke dag op gericht om onze collectie tot leven te brengen en het gebruik ervan te stimuleren. Dit gebeurt via thematische presentaties gericht op de actualiteit, een persoonlijk leesadvies in de vestigingen en (online) leestips op de website en Facebook. Daarnaast bieden we literaire lezingen. Binnen dit programma bedienen we daarnaast een netwerk van leesclubs die gezamenlijk een titel lezen en vervolgens over de inhoud in gesprek gaan.

ONTMOETINGSPLEK

De bibliotheek wordt steeds meer gebruikt als waardevolle ontmoetingsplek. Echte verbindingen staan onder druk. Niet alleen onder ouderen, maar juist ook onder jongeren. De bibliotheek is in deze dynamiek een ontmoetingsplek op inhoud. Een plek waar iedereen welkom is en waar je gelijkgestemden ontmoet. Tijdens een van de vele activiteiten of bijvoorbeeld tijdens het studeren in de relatieve rust van de bibliotheek. Met partnerbibliotheken in de Brainportregio werken we de komende jaren daarnaast aan innovatieve mogelijkheden om kennisdeling en talentontwikkeling nog steviger met de bibliotheek te verbinden.

LEESPLEZIER BEVORDEREN

Leesplezier bevorderen is een belangrijke taak van de bibliotheek. Zo dragen we eraan bij dat kinderen hun taal- en leesvaardigheden al op jonge leeftijd aanleren en dat die vaardigheden beklijven. Dat doet de bibliotheek in samenwerking met scholen, kinderopvang en consultatiebureaus.

TAAL- EN LEESVAARDIGHEDEN

Bibliocenter helpt inwoners hun taal- en leesvaardigheden op peil te houden en te versterken door de mogelijkheid te bieden om in de bibliotheek een boek of tijdschrift te lezen of te lenen, te oefenen met taalprogramma's via Oefenen.nl of deel te

21

nemen aan bijeenkomsten zoals de Open Inloop Taal en het taalcafé.

TEL MEE MET TAAL

Tel mee met Taal is een stimuleringsprogramma van de overheid dat nog loopt tot 2024 en is een extra impuls in het voorkomen en verminderen van laaggeletterdheid. Een belangrijk doel van het programma is om alle betrokken partners op lokaal en regionaal niveau structureel beter te laten samenwerken.

VOORLEESVRIJWILLIGERS

Ook onze (voorlees)vrijwilligers spelen een belangrijke rol als het gaat om taal- en leesbevordering. Denk aan voorleesprojecten waarbij vrijwilligers bij taalzwakke gezinnen thuis gaan voorlezen. De vrijwilligers brengen het belang van voorlezen voor kinderen over en leggen ouders uit hoe ze moeten voorlezen. De vrijwilligers worden getraind door medewerkers van Bibliocenter.

VROEG- EN VOORSCHOOLS EDUCATIE

22 Een doorgaande leeslijn van 0-18 jaar: dat is het streven van Bibliocenter. Voor het terugdringen van laaggeletterdheid is een doorgaande leeslijn van belang. Deze lijn breiden we uit naar de 0-4-jarigen. Dit betekent het verstevigen van de contacten met consultatiebureaus, kinderopvangcentra, of integrale kindcentra. De bibliotheek als expert in taal, lezen en mediawijsheid is daarbij een vanzelfsprekende samenwerkingspartner.

Ouderbetrokkenheid is van groot belang. De gezinsaanpak richt zich primair op het ondersteunen van ouders bij het stimuleren van de taal- en geletterdheidsontwikkeling van hun (jonge) kinderen thuis. Bibliocenter gebruikt concepten als BoekStart, BoekStart in de Kinderopvang en de BoekStartcoach als krachtige bouwstenen om tot samenwerking en bundeling van expertise te komen.

Het beleid van Bibliocenter op het gebied van vroeg- en voorschoolse educatie heeft als doel het verhogen van de betrokkenheid en vergroten van het leesplezier bij ouders, pedagogische medewerkers en kinderen in de leeftijd van 0-4

jaar. Een en ander wordt uiteengezet in een apart plan Vroeg- en voorschoolse educatie.

6-12 JAAR

Kindercolleges zijn lezingen voor kinderen van 6-12 jaar, gegevens door een deskundige en gericht op thema's die de interesse en verbeelding van kinderen prikkelen. Het ondersteunt hen in hun oriëntatie op de wereld en geeft richting aan hun interesses.

STRUCTURELE SAMENWERKING MET PO-SCHOLEN, VIA BIBLIOTHEEK OP SCHOOL (BOS)

Bibliocenter ondersteunt op deze wijze de formele leerstructuren drie van de vier gemeenten. Het model is gebaseerd op de landelijke formule, vaak aangepast naar de wensen van de school en de beschikbare financiële middelen. Deze aanpak, met inzet van onze lees-mediaconsulenten, wordt in de evaluaties goed gewaardeerd.

De inzet van de lees-mediaconsulent (in alle vier de gemeenten) is er vooral op gericht de structurele aandacht voor lezen in het leercurriculum te verstevigen, hetzij via de intermediairs, hetzij via inzet van leesbevorderende projecten in de klas. De afgelopen jaren heeft de lees-mediaconsulent op veel scholen vooral een uitvoerende rol gehad. Ons streven is om als lees-mediaconsulent een meer coachende en adviserende rol te ontwikkelen op scholen. Vanuit hun expertise ondersteunen de lees-mediaconsulenten leerkrachten op maat, ontlasten hen en maken leerkrachten deskundiger en werken samen aan een leesoffensief.

Van belang hierbij is dat scholen:

1. Het lezen prioriteren en tot een centraal thema maken.
2. Het lezen (van boeken) wordt gekoppeld aan het lees- en taalonderwijs en aan de zaakvakken van de school.
3. Hun kennis vergroten over het thema lezen: welke veranderende inzichten zijn er?
4. Vaardigheden van leerkrachten vergroten (de bibliotheek kan de leerkrachten 'trainen' in de verschillende werkvormen van leesbevordering, zoals voorlezen, vrij lezen, praten over boeken en de boekenkring).

Als partner van het onderwijs willen wij de lees- en taalontwikkeling van kinderen van 4-12 jaar vergroten, zodat zij als goed ontwikkelde en geïnformeerde burgers nog beter een passende positie in de maatschappij kunnen vervullen. De aanpak wordt uiteengezet in een apart plan dBOS- & Primair onderwijs.

Het doel van team jeugd Primair onderwijs voor 2020-2024:

- 100% van de partners ziet Bibliocenter als partner voor ouders c.q. ouderbetrokkenheid bij lees- en taalontwikkeling van kinderen, als partner voor mediawijsheid c.q. informatievaardigheden en literatuureducatie.
- De lees-mediaconsulent geeft vanuit haar expertise op een open, flexibele, enthousiasmerende en resultaatgerichte manier passend advies over het verbeteren van lees- en taalresultaten. De school is tevreden (minimaal rapportcijfer 8).

VOORTGEZET ONDERWIJS EN MBO

Wij staan garant voor een aansprekende en actuele collectie voor deze uitdagende doelgroep in de vestigingen. In overleg met de middelbare scholen worden diverse projecten, per thema of leerjaar, ontwikkeld en uitgevoerd. Zowel op locatie als in onze bibliotheken. Bibliocenter denkt actief mee met de voortgezet onderwijs scholen in het vormgeven van activiteiten die leesvaardigheid, leesmotivatie en digitale vaardigheden bevorderen. We werken aan een structurele samenwerking met alle VO scholen in de periode 2021-2024. Onder structurele samenwerking verstaan we:

- Verzorgen van de bibliotheekcollectie in de vestigingen.
- Jaarlijkse organisatie van groepsbezoeken.
- Invulling van activiteiten op het gebied van leesvaardigheid en digitale vaardigheden of activiteiten die de verbinding met de lokale bibliotheek versterken.
- Samen met het VO (en PO) willen we concreet werk maken van het Leesoffensief waartoe de minister heeft opgeroepen.

DOELSTELLINGEN

- Uiterlijk in 2024 willen we met **100%** van de voorschoolse instellingen en basisscholen binnen onze gemeenten samenwerken.
- In deze beleidsperiode willen we jaarlijks **700 activiteiten** op scholen organiseren met een bereik van **15.000 deelnames**.
- Op **10-15 leesconsulentscholen** heeft de bibliotheek haar adviesrol gepakt; de lees-mediaconsulent geeft vanuit haar expertise op een open, flexibele, enthousiasmerende en resultaatgerichte houding passend advies over verbeteren van lees- en taalresultaten. We willen dat de school met minimaal een rapportcijfer van 8 tevreden is.
- **Eind 2024 is minstens 20%** van de inwoners van het werkgebied lid van de bibliotheek.
- Bibliocenter wil jaarlijks **minimaal 800.000** uitleningen realiseren.
- Jaarlijks willen we minimaal **8.000 personen** deel laten nemen aan non- en informele taalactiviteiten.
- In alle gemeenten waar Bibliocenter actief is, willen we minimaal **100 leeractiviteiten** aanbieden. Met een waardering van **gemiddeld 7,5**.

LOKALE PROGRAMMALIJNEN

regionale samenwerking en couleur locale

Met onze programma's en activiteiten bieden we ondersteuning bij het ontwikkelen van kennis en vaardigheden op taal in de breedste betekenis en inspiratie voor persoonlijke ontwikkeling. Elke gemeente heeft een eigen focus op bepaalde doelgroepen of leeftijdscategorieën. Onze drie programmalijnen worden aangeboden aan alle inwoners in onze vier gemeenten. Binnen onze organisatie vinden wij dat we er voor iedereen zijn, maar leggen wij de focus op de grootste gemene deler die wij vinden in de opdrachten van onze gemeenten. De mate waarin we onze programma's en activiteiten in elke gemeente kunnen aanbieden is echter niet gelijk. We maken met elke gemeente afspraken op basis van het lokale behoefteniveau. Het plan en de voortgang wordt minimaal eenmaal per kwartaal met de gemeente ambtelijk en/of bestuurlijk besproken.

In samenspraak met lokale stakeholders wordt de keuze gemaakt welke programma's en activiteiten het beste bij de lokale situatie passen:

- De basisdienstverlening, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst en wordt bekostigd uit de reguliere subsidie en contributies.
- Aanvullende opdrachten kunnen worden verstrekt. Daarbij is sprake van aanvullende bekostiging van de gemeente en/of 'derde geldstromen' (andere subsidiebronnen, fondsen, bijdragen van gebruikers, bijdragen van bedrijven/organisaties/partners).
- Wij stimuleren (maatschappelijk) ondernemerschap; signaleren van kansen en het laten groeien van de 'derde geldstroom', waardoor we (nog) meer waarde te kunnen realiseren.

GEMEENTE WEERT

Weert is met meer dan 50.000 inwoners de grootste gemeente in ons werkgebied. De bibliotheek in het centrum is onze grootste vestiging met de breedste en diepste collectie, die dienst doet als achtergrondcollectie voor alle andere vestigingen van Bibliocenter. In het gebouw in Weert is naast de bibliotheek zelf, óók het grootste deel van de staf, de backoffice en het management gevestigd. Bovendien huisvest het gebouw ook de studiezaal van het Erfgoedhuis en de studio van Weert FM. Een krachtenbundeling levert al veel meerwaarde op en in de komende periode willen we deze samenwerking verder intensiveren om de inwoners van Weert zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. Bovendien beschikt de gemeente Weert over een tweede bibliotheekpunt in Stramproy. Deze vestiging wordt geheel bemenst door vrijwilligers onder aansturing van een van onze coördinatoren.

25

In de vestiging in Weert worden nagenoeg alle activiteiten uit onze drie programmalijnen zo intensief mogelijk ingezet, voor een leven lang ontwikkelen voor iedereen:

- Burgerparticipatie en verbinding: de bibliotheek organiseert deze verbinding door het vorm en inhoud geven aan het concept 'third place', een plaats van inspiratie, ontmoeting en debat.
- De bibliotheek faciliteert en ondersteunt groepen inwoners die zich met elkaar verbonden voelen en initiatieven willen ontplooiën.
- Taalhuis en Informatiepunt Digitale overheid.
- Niet alleen op het gebied van taal en digitaal, maar juist ook op het gebied van 21e-eeuwse vaardigheden worden programma's ontwikkeld.
- Voor de samenwerking met het onderwijs is in de gemeente Weert tot nu niet gekozen voor de inzet van het landelijke concept 'Bibliotheken op school'. Bibliocenter werkt op de scholen in Weert met lees-/mediaconsulenten.

Komende beleidsperiode wordt het Weerter concept geëvalueerd en indien nodig aangepast.

- Bestrijding laaggeletterdheid en taallessen, taalcafé's, open inloop taal: oefenen met het spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal. Aan de slag met taal oefenprogramma's op de computer of met het oefenen van gesprekken samen met vrijwilligers. Een ervaren NT2-docent en taalvrijwilligers geven ondersteuning. Deze activiteit is van belang voor laaggeletterden, NT1 en NT2, die gewoon willen oefenen met taal. Het is een van de meest laagdrempelige manieren om taalvaardigheid te verbeteren.
- Leven lang ontwikkelen. Dit doen we door middel van het organiseren van cursussen of workshops van diverse aard.
- Diverse spreekuren van belastingspreekuren tot notarissen, loopbaanbegeleiding tot digitaal spreekuur.
- Computercursussen, Klik & Tik, Digisterker, netwerkbijeenkomsten voor werkzoekenden en mantelzorgbijeenkomsten.
- Leesoffensief: BoekStartkoffertjes en BoekStarcoaches, van projecten gericht op de gezinsaanpak tot leesbevorderingsprojecten op de scholen.
- Ruim aanbod voor scholen rond digitale geletterdheid en leesbevorderende en culturele activiteiten en projecten.

26

GEMEENTE NEDERWEERT

Nederweert is qua aantal inwoners (17.000) de kleinste gemeente in ons werkgebied. Met een vestiging in Nederweert en zes bibliotheken volgens de landelijke 'Bibliotheek op School'-aanpak verzorgen we het bibliotheekwerk in deze gemeente. Voornamelijk betaalde krachten ondersteund door diverse vrijwilligers verzorgen de services en activiteiten in Nederweert en op de scholen. Inwoners van de gemeente Nederweert kunnen in alle vestigingen van Bibliocenter terecht voor deelname aan activiteiten en gebruik maken van de gehele collectie van alle vier de gemeenten.

We maken met de gemeente afspraken op basis van het lokale behoefteniveau en de beschikbare middelen.

- Bestrijding laaggeletterdheid en taallessen, taalcafé's: oefenen met het spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal. Aan de slag met taal oefenprogramma's op de computer of met het oefenen van gesprekken samen met vrijwilligers. Een ervaren NT2-docent en taalvrijwilligers geven ondersteuning. Deze activiteit is van belang voor laaggeletterden, NT1 en NT2, die gewoon willen oefenen met taal. Het is een van de meest laagdrempelige manieren om taalvaardigheid te verbeteren.
- Leesoffensief: Boekstartkoffertjes en BoekStarcoaches, van projecten gericht op de gezinsaanpak tot leesbevorderingsprojecten op de scholen.
- Voor de samenwerking met het onderwijs is gekozen voor de inzet van het landelijke concept "Bibliotheek op school".
- Ruim aanbod voor scholen rond digitale geletterdheid en leesbevorderende en culturele activiteiten en projecten.
- Belastingspreekuren, Klik & Tik en Digisterker-bijeenkomsten.

GEMEENTE LEUDAL

Leudal heeft bijna 36.000 inwoners, maar is qua oppervlakte met 165 km2 veruit de grootste gemeente. Bij het maken van dit beleidsplan is het onderzoek naar het bibliotheekwerk (vanuit de regeling die voortkwam uit de zogeheten motie-Asscher, gericht op de terugkeer of het behoud van een lokale bibliotheekvoorziening in kleine kernen), in volle gang. Met één grotere vestiging in Heythuysen en vanuit tien kleinere vestigingen en bibliotheken op school wordt het bibliotheekwerk in deze gemeente verzorgd. Naast de coördinatie wordt de uitvoering geheel door vrijwilligers opgepakt. Binnen het onderzoek zal geprogrammeerd worden met en voor de inwoners van Leudal. De gewenste situatie is het terugbrengen van full-service bibliotheekwerk met alle Wsob-functies. Het onderzoek moet ertoe leiden dat er na de projectperiode een plan ligt om het bibliotheekwerk in Leudal in de toekomst te waarborgen.

Inwoners van de gemeente Leudal kunnen ook nu al in alle vestigingen van Bibliocenter terecht voor deelname aan activiteiten en gebruikmaken van de gehele collectie van alle vier de gemeenten.

Voor 2021 maken diverse activiteiten en pilots deel uit van het "Asscher-onderzoek":

- 2 grote lezingen (in voorjaar en najaar) in Leudal.
- BoekStart bij de kinderopvang op verschillende locaties.
- Baby-bieb bijeenkomsten voor (groot)ouder en kind in bibliotheek Heythuysen.
- Walk & Talk bijeenkomsten voor werkzoekenden in bibliotheek Heythuysen.
- Opzet Taalcafé / open inloop Taal in bibliotheek Heythuysen.
- Typecursussen voor kinderen op verschillende scholen in Leudal.
- Biblio Festival – evenement waarbij mensen enthousiast worden gemaakt over verschillende vormen van (vernieuwend) bibliotheekwerk.
- Theatervoorstellingen: bewustwordingscampagne Taal en Laaggeletterdheid door een theater duo in verschillende dorpen.
- Pilot in Roggel in samenwerking met de huisarts en Naobezorg voor het opzetten van een internetcafé buiten de bibliotheek.
- Pilot in Nunhem bij het Huis van de Wijk om te kijken of hier een communitybieb gerealiseerd kan worden. Dit zal in overleg met de gebruikers van het huis en inwoners gaan met betrekking tot mogelijke programmering.
- Pilot in Haelen waar er door de dorpsraad een initiatief is ontstaan een burgerbeweging te starten om het aangetaste voorzieningenniveau nieuw leven in te blazen.

Bovenstaande activiteiten behoren tot het onderzoek. Op basis van de resultaten van het onderzoek zal het bibliotheekbeleid voor de gemeente Leudal verder vorm krijgen. We maken met de gemeente afspraken op basis van het lokale behoefteniveau en de beschikbare middelen.

27

GEMEENTE MAASGOUW

De bijna 24.000 inwoners van Maasgouw kunnen gebruik maken van de programmering en collecties van Bibliocenter. In Maasgouw werken we vanuit zes Bibliotheken op School. Daarnaast delen we in Maasbracht de vestiging met het Steunpunt Vrijwilligers Maasgouw, Sociaal Wijkteam, en Huiskamer-plus. Een krachtenbundeling levert al veel meerwaarde op en in de komende periode willen we deze samenwerking verder intensiveren om de inwoners van Maasgouw zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn. Voornamelijk betaalde krachten verzorgen de services en activiteiten in Maasbracht en op de scholen, ondersteund door diverse vrijwilligers. Inwoners van de gemeente Maasgouw kunnen in alle vestigingen van Bibliocenter terecht voor deelname aan activiteiten en gebruik maken van de gehele collectie van alle vier de gemeenten.

We maken met de gemeente afspraken op basis van het lokale behoefteniveau en de beschikbare middelen.

- Bestrijding laaggeletterdheid en taallessen: in het zalencomplex van De Spil organiseren we Tel mee met Taal, bedoeld voor zowel autochtone als allochtone mensen die moeite hebben met de Nederlandse taal. Ook organiseren we Taalcafé's: gratis bijeenkomsten voor mensen die Nederlands niet als moedertaal hebben. Zij praten in kleine groepjes over allerlei onderwerpen.
- Aan de slag met taal oefenprogramma's op de computer of met het oefenen van gesprekken samen met vrijwilligers. Een ervaren NT2-docent en taalvrijwilligers geven ondersteuning. Deze activiteit is van belang voor laaggeletterden, met focus op NT1. Het is een van de meest laagdrempelige manieren om taalvaardigheid te verbeteren.
- Voor de samenwerking met het onderwijs is gekozen voor de inzet van het landelijke concept 'Bibliotheek op school'.
- Er is een ruim aanbod voor scholen rond digitale geletterdheid en leesbevorderende en culturele activiteiten en projecten.

- Mensen die niet zelf over een computer beschikken kunnen hun belastingformulieren invullen in een van de spreekkamers. Ook worden er Klik & Tik en Digisterker bijeenkomsten georganiseerd.
- Leesoffensief, van Boekstartkoffertjes, tot projecten gericht op de gezinsaanpak, interactief voorlezen, ouder en kind bijeenkomsten in het kader van ouderbetrokkenheid.

ICT van draad naar raad

In de voorgaande beleidsperiode heeft Bibliocenter ervoor gekozen fors te investeren in de ict-omgeving. Het upgraden van zowel de kantoorautomatisering als het bibliotheekstelsel zullen bijdragen aan het verder uitbouwen van ons digitaal aanbod en onze (digitale) services beter ondersteunen. Bovendien zal de samenwerking met Brainport op digitaal gebied uitgebreide mogelijkheden bieden.

DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK ZAL LANDELIJK VEEL E-CONTENT INKOPEN EN BESCHIKBAAR STELLEN

- Extra aandacht gaat uit naar een Leven Lang Ontwikkelen en Digitale Geletterdheid Jeugd.
- Voor volwassenen zijn eind 2021 35.000 (+ 4.000) e-boektitels beschikbaar via de Online Bibliotheek.
- De collectie luisterboeken groeit naar 5.000 (+ 1.000) titels.
- Uitbreiding van TijdschriftenBieb met nieuwe titels en jeugdtitels.
- Anderstalige titels en jeugdtitels krijgen extra aandacht bij inkoop.

BIBLIOTHEEKSYSTEEM - BROCADE

Als netwerkbibliotheek heeft Bibliocenter samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de z.g. Brainport Bibliotheken. Daartoe zal Bibliocenter binnen enkele maanden al overstappen op de gezamenlijke Brocade-server. Hierdoor kan intensief samengewerkt worden op o.a. het gebied van Technisch en Functioneel beheer. Bovendien wordt hiermee capaciteit vrijgespeeld voor door-ontwikkeling en innovaties rond het systeem. Wat nu al voor invoering op de planning staat is:

- De Bibliocenter App, voor gebruikers van de bibliotheek, bij het verlengen en reserveren van materialen en een ticketing-systeem voor deelname aan de (gezamenlijke) bovenregionale programmering.
- Invoering van de Aquabrowser om gebruiksvriendelijk

landelijk reserveren en aanvragen mogelijk te maken.

- Klantvriendelijker uitleenproces zoals cashless bibliotheek.
- Werken met een pas tegoed (deposito).
- Printen in de vestiging met je pas.
- Alle betalingen via Ideal.

OPEN LEER CENTRUM - BLENDED LEARNING

Afgelopen jaar hebben zich in een hoog tempo grote veranderingen voorgedaan: online onderwijs, e-consulten in de zorg, thuiswerken, teams, online bijeenkomsten, zaken die voor Bibliocenter al speelden, zijn in 2020 door veel organisaties en relaties in gebruik genomen. Manieren van werken die de komende beleidsperiode alleen maar zullen toenemen en die vragen om en uitbreiding van ons aanbod:

- Uitbreiding van ons digitaal lesaanbod via eigen producties en samenwerking met andere organisatie zoals Weert-FM, Erfgoedhuis en Brainport zullen een belangrijke rol spelen.
- Ter ondersteuning van 'een leven lang ontwikkelen (leren)' worden cursussen voor basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling via de KB ingekocht.
- Digitale programma's bieden ondersteuning om basisvaardigheden van mensen te vergroten, bij taal NT1 en NT2, digitaal, e-overheid, werk & inkomen, gezondheid en inburgering.
- Taallessen en informatie via Zoom, Podcasts.
- Blended learning, trainingen als Tablet café's, training Google, workshop Mediawijsheid.
- Uitgebreid aanbod i.s.m. Seniorweb, denk aan eenvoudig internetbankieren en Office-trainingen.
- In januari 2021 start de KB met de pilot Online Cursussen, waarbij alle bibliotheekleden tot eind 2021 gratis gebruik kunnen maken van zo'n 160 cursussen van de aanbieders Good Habitz en Soofos. Hiermee kan men kennis vergaren en werken aan het versterken van o.a. digitale vaardigheden.

DIGITAAL AANBOD - FREEMIUM ABONNEMENT

In samenwerking met de 9 Brainport-bibliotheken ontwikkelen we een gratis basisabonnement. We doen onderzoek naar innovaties en toepassing en geven zo vorm en inhoud aan dit concept. Dit basislidmaatschap wordt planmatig voorbereid en geïntroduceerd. Mogelijk doen we dit dan gefaseerd per gemeente en/of doelgroep.

Het abonnement is een freemium abonnement: dit is een gratis basisabonnement voor 18- tot 30-jarigen. Geen financiële drempels voor onze basisdienstverlening, waardoor onze bibliotheek een hoger bereik realiseert.

Een gratis basisdienstverlening sluit aan bij onze maatschappelijke missie. Voor de gebruikers: invulling geven aan een leven lang leren en ontwikkelen. Toegang tot voornamelijk digitale of blended dienstverlening, internetfaciliteiten, programmering en (digitale) collectie en e-cursussen aansluitend bij de kerntaken van de Bibliotheek. Gratis wifi en gebruik databestanden. Korting of geheel gratis deelname aan workshops, spreekuren en proeflessen, cursussen, lezingen en films. Met dit abonnement kun je geen (of slechts beperkt) boeken lenen.

Spin off: Door datamining van de gebruikers van deze dienstverlening kunnen we bovendien veel beter monitoren wat ze komen doen. Dat is de basis voor een langdurige relatie met meer klantparticipatie, wat leidt tot meer innovatie van de dienstverlening. Zo kunnen we monitoren en beter zichtbaar en meetbaar maken wat ons maatschappelijk rendement is, waarom we ertoe doen. Het maakt de weg vrij voor een freemium verdienmodel. Met het freemium abonnement als behoudprogramma houden we de 18-jarige afhakers binnen en werken we aan langdurige relaties.

ORGANISATIEVORM & HRM

flexibel werken in rollen

Werken voor een 'Leven lang leren Bibliotheek' vraagt andere dingen van zowel de organisatie als de mensen die er werken. Veranderingen volgen elkaar sneller op en het opereren in netwerken wordt belangrijker. De problematiek is vaak complex en er wordt multidisciplinair gewerkt. Om ervoor te zorgen dat Bibliocenter de benodigde transities blijft maken is een flexibel en schaalbaar organisatie-model nodig dat zich kan vormen naar de wijzigende maatschappelijke opdrachten en de financiële mogelijkheden.

WERKEN IN ROLLEN

Zo'n flexibele organisatie beschikt over medewerkers die kunnen en mogen schakelen. Het werken in rollen past goed in ons organisatie-model.

Bibliocenter heeft in de vorige beleidsperiode in een pilotproject met geld van Stichting Bibliotheekwerk onderzocht welk flexibel organisatie-model en werkwijze het meest passend zijn. Daaruit is een hybride model ontstaan met drie onderdelen:

VAKMANSCHAP: Binnen vakmanschap zijn de onderdelen ondergebracht die een sterk repeterend karakter hebben en die ook zo efficiënt mogelijk afgehandeld moeten worden. Hier wordt ook het sterkst de verschuiving van handmatige naar geautomatiseerde processen zichtbaar. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zelfservice in de uitleening of boekhoudprogramma's. In dit onderdeel zitten veel van de ondersteunende organisatieprocessen.

PARTNERSCHAP: Binnen dit onderdeel wordt het werken in wisselende samenstellingen en het werken in verschillende netwerken zichtbaar. Bij het traditionele front office-werk wordt bijvoorbeeld de verschuiving zichtbaar van een medewerker die zich alleen bezighoudt met de uitleenfunctie naar een medewerker die zich richt op de ondersteuning van het informele leren van de inwoners van het werkgebied.

ONDERNEMERSCHAP: Het onderdeel ondernemerschap is vergelijkbaar met het verkrijgen van middelen om het organisatie-doel te bereiken. De contacten met de stakeholders zijn hierbij een belangrijk onderdeel en ook de strategie en visieontwikkeling van de organisatie vallen hieronder.

DE MENSEN

van, voor en door iedereen

Op bovenstaande manier is duidelijk wat de meest passende organisatievorm is en welke rollen hiervoor nodig zijn. Voor medewerkers moet duidelijk zijn wat er wordt verwacht en hoe ze blijvend kunnen inspelen op veranderingen binnen en buiten hun organisatie en welke rol daarbij past. Om de organisatiedoelen te realiseren in een complexere omgeving is het nodig dat de organisatie beschikt over medewerkers die kunnen en mogen schakelen. Afgelopen periode heeft aangetoond dat het werken met rollen goed past bij een flexibele organisatie.

Rollen die goed worden vervuld grijpen terug op het talent wat iemand heeft. Een talent is in aanleg aanwezig en ontwikkelt zich naarmate het meer wordt ingezet. Het werken op basis van rollen is wezenlijk anders dan het werken op basis van een functiebeschrijving met bijbehorende vaardigheden en competenties. Bij een functiehuis wordt uitgegaan van het organogram terwijl bij het maken van een rol uitgegaan wordt van het proces.

De komende vier jaar zullen de medewerkers en de organisatie zich verder vormen naar het werken in rollen. Dankzij de stappen die zijn gezet, hebben we bereikt dat vandaag de dag de juiste mensen op de juiste plek zitten.

VRIJWILLIGERS

De afgelopen jaren zijn we in staat geweest onze organisatie te versterken met ruim 250 vrijwilligers. Een prestatie van formaat. Deze vrijwilligers zijn inmiddels onmisbaar voor de kwaliteit van dienstverlening die Bibliocenter nu levert. Natuurlijk vanwege het feit dat deze collega's veel werk verrichten. Maar vooral ook omdat zij specifieke kennis en expertise toevoegen die we zelf niet altijd of niet genoeg in huis hebben. En omdat zij onze verankering met de lokale gemeenschap zoveel sterker maken. Onze mensen vormen, kwalitatief en kwantitatief, een goede, solide basis om onze gemeenschapsbibliotheek de komende jaren verder mee te ontwikkelen. De inzet van onbezoldigde medewerkers levert ontzettend veel waarde op; voor Bibliocenter, voor de

gemeenschap en natuurlijk voor deze vrijwilligers zelf. Dit willen we ook in de toekomst op een zorgvuldige wijze blijven doen. Vrijwilligers zijn voor ons een aanvulling op onze eigen medewerkers. Er zal geen sprake zijn van verdringing van betaalde formatie. Wel willen we blijven onderzoeken hoe we met de inzet van vrijwilligers (nog) succesvoller onze organisatiedoelen kunnen realiseren.

VAKMANSCHAP

Voor de medewerkers in de frontoffice geldt dat ze over voldoende vakmanschap beschikken. Het gaat dan vooral om kennis en kunde van het 'klassieke bibliotheekwerk'. Uitgangspunt hierbij is dat bibliotheekmedewerkers in staat zijn om de 'gemiddelde bezoeker' te helpen bij het zoeken en vinden van informatie. Veel van deze kennis dreigt uit onze organisatie te stromen vanwege onder andere pensionering. Er bestaat helaas geen goede bibliotheekopleiding meer. Dit betekent dat wij zelf zullen moeten zorgen voor de juiste kennisoverdracht en opleiding van onze medewerkers om het vakmanschap voor de toekomst op een voldoende niveau te behouden.

HR-PRIORITEITEN 2021-2024

Het kerndoel voor deze periode is het verder ontwikkelen van een 'Leven Lang Leren bibliotheek'. Onze bibliotheek draagt bij aan het toerusten van burgers, zodat zij kunnen meedoen in de moderne kennissamenleving en daar op hun beurt actief aan kunnen bijdragen. De komende tijd gaan we met elkaar aan de slag om de competenties die hiervoor nodig zijn, verder te ontwikkelen. Dat vraagt om training en opleiding. Dat Bibliocenter beschikt over flexibel inzetbare medewerkers binnen een wendbare organisatie die (ook) in staat is eventuele financiële tegenvallers op te vangen is de afgelopen jaren vaker gebleken. Prioriteit hierbij wordt het toekomstbestendig maken van ons overwegend ouder personeelsbestand. De eerste helft van 2021 zal gebruikt worden om deze prioriteiten verder uit te werken op basis van het strategisch HR-plan 2021-2024.

MARKETING

de klant centraal

In de vorige beleidsperiode heeft Bibliocenter ervoor gekozen zich met behulp van het theoretische model van Treacy en Wiersema te onderscheiden van concurrenten en daarmee in de praktijk toegevoegde waarde te bieden aan haar klanten. De theorie van Treacy en Wiersema is een hulpmiddel bij het formuleren van een strategie. Het kiezen van een te volgen waardestrategie speelt een belangrijke rol in het strategisch marketingplan.

De bibliotheek is door diverse (externe) factoren constant in beweging. Op basis van interne en externe analyse kiest Bibliocenter de komende periode voor een transitie in de marketingstrategie: van Operational Excellence naar Customer Intimacy. Hierbij wordt de bestaande positie waar mogelijk uitgebouwd door bedreigingen het hoofd te bieden op basis van bestaande sterkten en door het zien en benutten van kansen. Dit heeft Bibliocenter in de afgelopen jaren al vaker laten zien, bijvoorbeeld in het accountmanagement voor het primair onderwijs. Customer Intimacy begint bij klantpartnerschap en stelt de relatie met de klant centraal.

DATAMINING

Onze marketeers krijgen komende periode, in samenwerking met andere bibliotheken, de regie over het verzamelen en analyseren van relevante gegevens rond de verschillende gebruikersgroepen.

Door datamining van de gebruikers van deze dienstverlening kunnen we bovendien veel beter monitoren wat ze komen doen. Dat is de basis voor een langdurige relatie met meer klantparticipatie, wat leidt tot meer innovatie van de dienstverlening. Zo kunnen we monitoren en beter zichtbaar en meetbaar maken wat ons maatschappelijk rendement is, waarom we ertoe doen.

Vertaald naar Bibliocenter worden de volgende richtinggevendende keuzes afgeleid:

PRODUCT

- Voortbouwen op bestaande sterkten en deze toepassen op terreinen met marktkansen
- De aanpak verbreedt de bibliotheek voorbij de basisfuncties lezen en informatie
- Zoeken naar nieuwe Product-Markt Combinaties (PMC's)
- Efficiëntie in processen en kernassortiment (Front Office /boeken)

PRIJS

- Maximaliseren inkomsten uit secundaire geldstroom (particuliere en zakelijke klanten)
- Optimaliseren van de lifetime value (minimaal vertrek)

DISTRIBUTIE

- Maximaliseren gebruik (bereik, toegang, traffic en lidmaatschapsrelaties)
- Investeringsprogramma in sfeer, klantgerichtheid, toegankelijkheid van de instelling/vestigingen

COMMUNICATIE

- Kennis van de klant stuurt de dialoog aan
- Introductie Customer Relationship Managementsysteem
- Actief accountmanagement in zakelijke markten zoals onderwijs
- Inspelen op behoefte aan verbinding door programmering
- Geen eenmalige transacties maar het bevorderen van langdurige relaties

GEBOUWEN

en externe dienstverlening

In de vier gemeenten waarin Bibliocenter actief is, zijn **29 locaties** aanwezig in de varianten fullservice-bibliotheek, bibliotheekpunt of de Bibliotheek op School (dBoS). Ook zijn er nieuwe varianten in ontwikkeling met o.a. burgerinitiatieven en outreachend bibliotheekwerk op andere plekken waar Bibliocenter zich kan manifesteren met programma's en activiteiten. De komende jaren ligt de nadruk op het verder invulling geven van bibliotheekwerk in bijvoorbeeld multifunctionele accommodaties voor de kleinere kernen. Er is geen noodzaak meer op termijn tot het hebben van veel gebouwen, wel een noodzaak tot zichtbaarheid op veel plekken.

Begin 2021 zal per gemeente overleg gepleegd worden met het oog op de spreiding van vestigingen per gemeente. Een en ander is onlosmakelijk verbonden met de financiële situatie per gemeente.

FINANCIËN

verslaglegging en resultaat

Het grootste deel van de financiering van de bibliotheek is nog steeds afkomstig van de gemeenten. Voor de continuïteit is het van belang dat subsidies voor langere termijn worden vastgesteld. Bibliocenter blijft proactief in het genereren van geldstromen vanuit de overheid en andere subsidieverstrekkingen en eindgebruikers. Ook andere mogelijkheden worden onderzocht en getest. Projectsubsidies vormen een groeiend aandeel van de inkomsten voor Bibliocenter, evenals inkomsten van onderwijs en andere institutionele klanten. Als gevolg van verdergaande individualisering in de maatschappij, willen mensen zich niet meer langdurig binden. Bibliocenter zal de komende jaren dan ook op zoek gaan naar mogelijkheden om volwassen bezoekers en gebruikers van de bibliotheek op een andere manier mee te laten betalen aan de dienstverlening. De gehele financiële exploitatie is zo efficiënt mogelijk georganiseerd.

Om Bibliocenter ook de komende jaren financieel gezond te houden zijn de volgende zaken van belang:

- De jaarlijkse begroting is een sluitende begroting.
- Alert zijn op mogelijkheden voor subsidies en fondsen.
- Bij incidentele subsidies moet wel voldoende rekening worden gehouden met de structurele borging.
- De reservepositie per gemeente op niveau krijgen en houden.
- Bij geen indexatie van de subsidie door een gemeente wordt dit gezien als een bezuiniging. Dit betekent ook een concreet plan met scenario's om deze bezuiniging te realiseren. Wat doen we niet meer?
- Bibliocenter maakt met elke gemeente inhoudelijke en financiële afspraken.
- Bibliocenter heeft op dit moment circa 20% aan eigen inkomsten die zeker behouden moeten blijven. We streven naar een verdere groei hierin tot 25%.
- Bibliocenter is continue alert op mogelijke structurele kostenbesparingen. Dit betekent dat jaarlijks de aflopende contracten opnieuw tegen het licht worden gehouden.
- Continu aandacht voor de ontwikkeling van de verhouding lokale en centrale kosten. Verschillen subsidiebedragen per inwoner per gemeente.

KWALITEITZORG

Plan Do Check Act

Kwaliteitszorg wordt ingezet als middel om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te waarborgen. Uitgangspunt voor de kwaliteitszorg binnen de Bibliotheek is de PDCA-methode (Plan-Do-Check-Act), waarbij beleid wordt gemaakt, uitgevoerd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Dit gebeurt onder andere aan de hand van maandelijks statistische overzichten, financiële kwartaaloverzichten en periodieke klanten- en medewerkerstevredenheidsonderzoeken. Aan de hand van dit meerjarenbeleidsplan worden elk jaar werkplannen opgesteld waarbij de resultaten van het afgelopen jaar worden meegewogen.

Jaarlijks vindt een accountantscontrole plaats op basis van de jaarrekening. De Raad van Toezicht stelt de jaarrekening vast en neemt het rapport van bevindingen van de accountant mee in de besluitvorming. Deze beleidsjaarrekening wordt aan de subsidiërende gemeenten ter beschikking gesteld. Daarnaast wordt een inhoudelijk jaarverslag en een sociaal jaarverslag opgesteld.

Elke vier jaar wordt door de Stichting Certificering Openbare Bibliotheken een audit uitgevoerd. Deze zal plaatsvinden in het voorjaar van 2021.

GOVERNANCE

structuur en inrichting

Bibliocenter is een organisatie die midden in de samenleving staat. We zijn ons daarbij bewust van onze bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarom onderschrijft onze stichting het belang van een deugdelijk en transparant ondernemingsbestuur. Hieronder valt het integer en transparant handelen van het bestuur, een goed toezicht op het ondernemingsbestuur en het afleggen van verantwoording over het uitgevoerde toezicht.

De organisatie past daarbij de principes van de Governance Code Cultuur toe. Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. De Raad van Toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit. De Raad van Toezicht van Stichting Bibliocenter heeft daarnaast nog een aantal rollen: toezicht houden op het bestuur; gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur en werkgeverschap van het bestuur.

De wijze waarop toezicht gehouden wordt gebeurt aan de hand van:

- **Toezichtvisie:** beeld van de Raad over de wijze waarop toezicht wordt gehouden.
- **Toezichtkader:** wet- en regelgeving waarbinnen toezicht wordt gehouden en de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd.
- **Toetsingskader:** de aspecten die ten minste een maal per jaar gemonitord worden.

Deze zijn verwoord in een apart "Toezichtplan Stichting Bibliocenter".

INTEGRITEITSBELEID EN GEDRAGSCODE

De medewerkers van Bibliocenter worden geacht elke gedraging die afbreuk doet aan hun integriteit achterwege te laten. Dat betekent niet alleen dat zij handelen in de geest van onze integriteitscode, maar ook in staat zijn om van geval tot

geval risico's en kwetsbaarheden in te schatten en situaties (proberen te) vermijden die zich tegen hen of tegen de stichting zouden kunnen keren. Bibliocenter heeft als onderdeel van het HRM-beleid een Gedragscode voor medewerkers en vrijwilligers waarin de richtlijnen worden beschreven voor gedrag voor alle medewerkers, vrijwilligers en stagiaires.

Thema's die hier een rol bij kunnen spelen zijn:

1. Bedrijfsbeleid uitdragen
2. Vriendelijk, beleefd, behulpzaam
3. Deskundig, professioneel, efficiënt
4. Representatief
5. Omgang met collega's
6. Telefoonafhandeling
7. Koffiepauzes
8. Omgaan met overlast
9. Richtlijnen voor gebruik Sociale Media

Waar het bij integriteit vooral om gaat, is het bespreekbaar maken van normen en waarden. Dit betekent dat we naast concrete regels en gedragslijnen ook open praten over wat we wel of niet acceptabel vinden of wat beter kan.

ZEGGENSCHAP EN MEDEZEGGENSCHAP

Een organisatie waarin ten minste 50 personen werkzaam zijn is verplicht een ondernemingsraad in te stellen. Organisaties met 10 tot 50 werknemers kunnen op vrijwillige basis een ondernemingsraad instellen. Wettelijk is Bibliocenter niet verplicht om een OR te hebben omdat het aantal medewerkers tot beneden de 50 is gedaald. Om de medezeggenschap te borgen is de OR echter gehandhaafd. Door de OR steeds in een vroeg stadium te betrekken bij (ingrijpende) koerswijzigingen creëren we het nodige draagvlak. In brede zin gebeurt dat via teamoverleg, bilateraal-overleg of plenaire bijeenkomsten.

SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJKE INBRENG

Een groot deel van dit beleidsplan beschrijft de bijdrage van onze bibliotheek aan drie maatschappelijke opgaven: het bestrijden van laaggeletterdheid, het bevorderen van digitale inclusie en het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling. Dit om de burgers zo veel mogelijk profijt te laten hebben van de vijf functies van de bibliotheek. Bibliocenter speelt van oudsher een natuurlijke rol van betekenis op deze gebieden en heeft haar beleid voor de komende jaren op bovenstaande thema's verder afgestemd. Het gaat hierbij naast lezen ook over non-formeel als informeel leren zodat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen.

Onderzoek naar de maatschappelijke waarde en opbrengsten van bibliotheekdiensten wordt op verschillende manieren ingericht en richt zich op diverse aspecten van de dienstverlening. Welke rol de bibliotheek speelt in de levens van mensen. En wat dit de samenleving oplevert. Die vragen staan steeds vaker centraal in onderzoek. Resultaten laten zien dat bibliotheken in Nederland een hoge waardering genieten onder zowel wel- als niet-gebruikers. Opbrengsten ervaart men vooral op het vlak van lezen, ontspanning en vrije tijd. Maar ook op het vlak van educatie en persoonlijke ontwikkeling ervaren bezoekers profijt. Onderzoek naar de

dienstverlening op het gebied van leesbevordering en basisvaardigheden laat positieve effecten zien op de levens van bibliotheekgebruikers.

Hoewel de resultaten van maatschappelijke initiatieven niet altijd te kwantificeren zijn in geld of tastbare resultaten draagt Bibliocenter bij aan de ontwikkeling van Maasgouw, Weert, Nederweert, Leudal en haar inwoners. Sommige maatschappelijke effecten zijn dusdanig complex dat uitgebreid wetenschappelijk onderzoek nodig is om ze in kaart te brengen. Andere effecten kunnen pas na vele jaren op de juiste wijze worden afgezet tegen de beginsituatie.

Om meer inzicht te krijgen in de maatschappelijke opbrengsten van het divers aanbod aan bibliotheekdiensten zijn verschillende benaderingen mogelijk. Komende beleidsperiode zullen we gebruiken om op basis van o.a. de handreiking: 'Lokale effectmeting van bibliotheken' van de Vereniging van Openbare Bibliotheken en via diverse overlegstructuren hier meer inzicht in te krijgen.

Bijlage 1: Doelstellingen + toelichting

PARTICIPATIE IN DE INFORMATIESAMENLEVING (DIGI)TAALVAARDIGE INWONERS

- **Uitbreiding van ons digitaal lesaanbod.** Enerzijds via eigen producties en samenwerking met andere organisaties als, Erfgoedhuis, Cubiss en de Brainport bibliotheken. Deze spelen een belangrijke rol. En anderzijds met diverse digitale programma's bieden we ondersteuning om basisvaardigheden van mensen te vergroten bij taal (NT1 en NT2), digitaal, e-overheid, werk & inkomen, gezondheid en inburgering. Zowel inhoudelijk als de wijze waarop de inhoud wordt aangeboden.
- Jaarlijks willen we door het organiseren van **300 activiteiten minimaal 2.000 personen laten deelnemen aan** digitaal/blended leeractiviteiten op het gebied van taal/lezen/mediavaardigheden, Digisterker, Klik en Tik en Seniorweb.

LEVEN LANG ONTWIKKELEN COMMUNITY: VERBINDEN OP INTERESSES

- **Verzorgen van een programmering** van wekelijkse activiteiten / workshops in het kader van de Inloopschool in alle vier de gemeenten.
- **Faciliteren en begeleiden** van mantelzorgers en werkzoekenden.
- **Workshops Positieve Gezondheid.** In samenwerking met partners worden workshops aangeboden over gezondheid. Er is aandacht voor zowel fysieke als mentale gezondheid.
- **Ter ondersteuning** van 'een leven lang ontwikkelen (leren)' worden cursussen voor basisvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling via de Koninklijke Bibliotheek ingekocht.
- In alle gemeenten waar Bibliocenter actief is, willen we jaarlijks minimaal **100 leeractiviteiten** aanbieden.
- Leeractiviteiten worden gewaardeerd met **gemiddeld 7,5**.
- Jaarlijks willen we **1.500 personen** aan non- en informeel leeractiviteiten laten deelnemen.

GELETTERDE SAMENLEVING LEESPLEZIER-TAAL: LEZEN, SPREKEN, SCHRIJVEN

- Uiterlijk in 2024 willen we met **100%** van de voorschoolse instellingen en basisscholen binnen onze gemeenten samenwerken.
- In deze beleidsperiode willen we jaarlijks **700 activiteiten** op scholen organiseren met een bereik van **15.000 deelnames**.
- Op **10-15 leesconsulentscholen** heeft de bibliotheek haar adviesrol gepakt; de lees-mediaconsulent geeft vanuit haar expertise op een open, flexibele, enthousiasmerende en resultaatgerichte houding passend advies over verbeteren van lees- en taalresultaten. We willen dat de school met minimaal een rapportcijfer van 8 tevreden is.
- **Eind 2024 is minstens 20%** van de inwoners van het werkgebied lid van de bibliotheek.
- Bibliocenter wil jaarlijks **minimaal 800.000** uitleningen realiseren.
- Jaarlijks willen we minimaal **8.000 personen** deel laten nemen aan non- en informele taalactiviteiten.
- In alle gemeenten waar Bibliocenter actief is, willen we minimaal **100 leeractiviteiten** aanbieden. Met een waardering van **gemiddeld 7,5**.

TOELICHTING

Bij het vaststellen van de doelen is gekeken naar de ontwikkelingen in de laatste vijf jaar en de verwachtingen voor de komende periode, in samenhang met maatschappelijke trends en exploitatiesubsidies.

Zoals eerder toegelicht, is bij Bibliocenter een duidelijke verschuiving van bibliotheekgebruik waarneembaar: waar betalende ledenaantallen en uitleningen dalen, neemt de deelname aan (leer) activiteiten sterk toe. Het 'nieuwere' bibliotheekwerk voorziet dus in een behoefte.

De bezuinigingen op exploitatiesubsidies hebben geleid tot een vermindering van het aantal betaalde krachten en daarmee het aanbod aan projecten en activiteiten. Het aantal vrijwilligers is daarentegen explosief toegenomen naar meer dan 80% van de 'formatie' in 2020. Echter, vrijwillige krachten kunnen en mogen niet worden ingezet op de taken van vakinhoudelijke krachten. Ook vragen vrijwilligers tijd en aandacht van de medewerkers die hen faciliteren en begeleiden.

De doelen zijn zodanig vastgesteld dat waar groei mogelijk wordt geacht, de ambitie daarop is aangepast. Daar waar groei niet mogelijk wordt geacht, is de ambitie gezet op stabilisering. Waar verwacht wordt dat daling vrijwel onontkoombaar is, is er beperking van de teruggang. Bibliocenter zal in alle gevallen blijven zoeken naar kansen om te verbeteren en te vernieuwen, teneinde het maatschappelijk rendement van haar dienstverlening te verhogen. Dit alles uitgaande van een ongewijzigd spreidingsmodel en geen aanvullende bezuinigingen op exploitatiesubsidies.

DIT IS EEN UITGAVE VAN
Bibliocenter

Wilhelminasingel 250
6001 GV Weert
www.bibliocenter.nl